

حضرت مسیح در انجیل چهارگانه چگونه متولد شد؟

با وجود اینکه تاریخ رسمی میلاد حضرت مسیح در تقویم میلادی ۲۵ دسامبر است...

با وجود اینکه تاریخ رسمی میلاد حضرت مسیح در تقویم میلادی ۲۵ دسامبر است اما تاریخ دقیق میلاد ایشان روشن نیست. در سده دوم میلادی ششم ژانویه را روز تولد مسیح می دانستند، اما در سده چهارم، کلیسای کاتولیک رم، این تاریخ را ۲۵ دسامبر و غسل تعمید آن حضرت را ششم ژانویه اعلام کرد.

ایسناپلاس: «زمانی که هنوز هیچ چیز نبود، کلمه وجود داشت و با خدا بود. او همیشه زنده است و خود او خداست.» انجیل یوحنا که مشتمل بر ۲۱ باب است با این کلمات آغاز می شود و حضرت عیسی را کلمه ای می خواند که از همان ابتدا نزد خدا بود. انجیل یوحنا، زندگی مسیح را نوری معرفی می کند که در تاریکی می درخشد و تاریکی هرگز نمی تواند آن را خاموش کند. همچنین خدا یحیی پیامبر را فرستاد تا او این «نور» را به معرفی کند و مردم به او ایمان بیاورند. با وجود اینکه سال و محل تولد عیسی نبی در میان خود مسیحیان موضوعی ست که محل اختلاف است اما در انجیل یوحنا روایتی درباره محل تولد حضرت عیسی نیست و تنها در یکی از باب ها به معجزه ای از حضرت عیسی اشاره شده که محل وقوع آن دهکده قانا در استان جلیل است. استان جلیل یکی از مناطق تاریخی در شمال فلسطین است و مرکز آن شهر ناصره یا ناصریه است. برخی روایت های مسیحی محل تولد عیسی نبی را ناصره در همان استان جلیل می دانند و برخی دیگر معتقدند که محل اصلی تولد عیسی نبی بیت لحم است. در آن ایام حکمی از «اغسطس قیصر» صادر شد که تمامی ربع مسکون را اسم نویسی کنند. در جریان نام نویسی و سرشماری سالانه؛ یوسف نامزد حضرت مریم به همراه ایشان و حضرت عیسی که تازه متولد شده بود به ناصریه برای نام نویسی می روند. از این رو عیسی را عیسی ناصری یا از اهالی ناصریه می دانند.

انجیل متا

انجیل متا نیز در ابتدای باب اول به اجداد و نیاکان حضرت عیسی یعنی داوود و حضرت ابراهیم اشاره کرده است و سپس در آیه ای درباره تولد مسیح آمده: «مریم، مادر عیسی که در عقد یوسف بود، قبل از ازدواج با او به وسیله روح پاک خدا آبستن شد. یوسف که سخت پای بند اصول اخلاق بود، تصمیم گرفت نامزدیش را به هم بزند، ولی می خواست بی سروصدا این کار را بکند تا آبروی مریم نرود.

همینطور که در این افکار غوطه ور بود به خواب رفت. در خواب فرشته ای را دید که به او می گفت: یوسف پسر داوود، از ازدواج با مریم نگران نباش. آن بچه ای که در رحم او هست از روح پاک خداست. مریم پرس می زاید و تو او را عیسی یعنی نجات دهنده می گذاری، چون او قوم خود را از گناهانشان آزاد خواهد کرد. و این همان پیغامی است که خداوند به وسیله پغمبر خود قبلا فرستاده بود که ببینید! دختری که باکره است آبستن می شود و پسری به دنیا می آورد، و اسم او را «عمانوئیل» می گذارند. (عمانوئیل به زبان عبری یعنی خدا با ماست. وقتی یوسف بیدار شد طبق دستور فرشته عمل کرد و مریم را به خانه اش آورد تا زن او باشد.»

در ادامه این آیات در انجیل متا همچنین به ستاره شناسانی که از مشرق زمین به اورشلیم رفته بودند، اشاره می شود. این ستاره شناسان به دنبال تیریک میلاد عیسی نبی به عنوان به دنیا آمدن پادشاه یهود به اورشلیم سفر کرده بودند و ادعا داشتند که ستاره میلاد این نبی را در آسمان رویت کرده اند. هنگامی که پادشاه زمانه از این مسئله خبردار شد از ستاره شناسان درخواست کرد که در صورت دیدار با عیسی پیامبر به او نیز خبر دهند تا او نیز به دین عیسی ایمان بیاورد. اما ستاره شناسان پس از دیدار با حضرت مریم از مسیری دیگر به جز اورشلیم به مشرق بازگشتند چرا که در انجیل متا آمده که این درخواستی از جانب خداوند بود و از طریق یک خواب به آن ها ابلاغ شد.

در باب دیگر انجیل متا آمده است که فرشته ای از جانب خداوند به خواب یوسف همسر حضرت عیسی خواسته است که کودک یعنی حضرت عیسی و مادر او را به مصر ببرد و تا مرگ هیروودس (پادشاه بیت لحم یهودیه) به آنجا بازنگردند چرا که جان عیسی نبی در خطر است.

نکته قابل توجه دیگر این است که در انجیل چهارگانه مسیحیت یحیی پیامبر را تعمید دهنده عیسی می دانند و او در بین مسیحیان به **یوحنا معمدان** نیز معروف است. همچنین مسیحیان یحیی را به تأییدکننده پیامبری عیسی و تبلیغ برای حقانیت می شناسند.

انجیل مرقس

عنوان اولین آیه از انجیل مرقس «ظهور نجات دهنده» است. در این انجیل آمده است که در کتابی از اشعیای پیامبر، خداوند خبر داده که فرزند خود را به این جهان خواهد فرستاد و پیش از او یک نفر پیش از او می فرستد که مردم را برای آمدن عیسی نبی آماده کند. این شخص همان یحیی پیامبر است. مردم از شهر اورشلیم و سراسر زمین یهودیه (فلسطین) به سوی یحیی می رفتند تا او آن ها را در رود اردن برای آمدن حضرت عیسی تعمید دهد.

انجیل لوقا

اولین آیه انجیل لوقا اما بیان سرگذشت زکریای نبی و داستان بدنیا یحیی است. در آیه دوم باب اول انجیل لوقا درباره میلاد مسیح آمده است: «خدا جبرئیل فرشته را به ناصره فرستاد که یکی از دهات استان جلیل بود. این بار جبرئیل پیش دختری رفت به اسم مریم که نامزد مردی به نام یوسف، از خاندان داوود پادشاه. جبرئیل به مریم ظاهر شد و گفت: سلام بر تو ای دختری که مورد لطف پروردگار قرار گرفته ای! خداوند با تو است. مریم گیج و پریشان شده بود چون نمی توانست بفهمد منظور فرشته از این سلام چیست. فرشته به او گفت: ای مریم، نترس! چون خدا می خواهد به تو برکت بدهد. به زودی تو آبستن شده، صاحب پسری می شوی و اسمش را عیسی می گذاری.»

در آیه های بعدی انجیل لوقا حضرت مریم از جبرائیل می پرسد که چگونه ممکن است بچه دار شود درحالی که هنوز همسری ندارد؟ و فرشته خداوند به او پاسخ می دهد: «روح پاک خدا بر تو نازل می شود و قدرت خداوند بر تو سایه می اندازد. از این جهت آن نوزاد کاملاً مقدس خواهد بود و فرزند خدا نامیده می شود.»

همانگونه که اشاره شد در هر ۴ انجیل به آبستن شدن حضرت مریم از سوی روح خدا یا یکی از فرشتگان الهی و پاکدامنی ایشان گفته شده است. این درحالی است که منابع عبری در میان یهودیان یوسف نجار را پدر حضرت عیسی می دانند.

عیسی در میان مسلمانان

در قرآن کریم سوره ای به نام حضرت مریم وجود دارد و به شکل جزئی و دقیق، سرگذشت او در این سوره شرح شده است. در سوره مریم پس از اشاره به داستان نازایی همسر زکریای نبی و بچه دار شدن آن در سن بالا؛ از آیه ۱۶ به چگونگی وضع حمل مسیح توسط حضرت مریم اشاره شده است: «و در این کتاب سرگذشت مریم را یاد کن هنگامی که از خانواده اش در مکان شرقی کناره گرفت. و جدا از آنان پوشش و پرده ای برای خود قرار داد. و ما روح خود را به سوی او فرستادیم، پس برای او به صورت بشری خوش اندام و معتدل نمودار شد. مریم گفت: همانا من از تو به خدای رحمان پناه می برم، اگر پرهیزکار هستی از من فاصله بگیر. گفت: جز این نیست که من فرستاده پروردگار تو هستم برای آنکه پسری پاک و پاکیزه به تو ببخشم. (حضرت مریم) گفت: چگونه برای من پسری خواهد بود در حالی که نه هیچ بشری با من ازدواج کرده است و نه بدکار بوده ام؟ (جبرائیل) گفت: چنین است که گفتمی، ولی پروردگارت فرموده است: این کار بر من آسان است و فرزندی بدون ازدواج به او بخشیدن برای این است که او را نشانه ای از قدرت خود برای مردم و رحمتی از سوی خود قرار دهیم؛ و این کار شدنی است. پس به عیسی حامله شد و به خاطر او در مکانی دور کناره گرفت.»

متن بالا ترجمه ای از آیات ۱۶ تا ۲۲ سوره مریم است که به صراحت از پاکدامنی حضرت مریم، پیش از متولد شدن عیسی پیامبر اشاره شده است. در قرآن هرچند اشاره دقیقی به محل تولد عیسی نبی نشده اما در آیه ۱۶ همان سوره آمده است که حضرت مریم در مکانی شرقی یا همان شرق از خانواده خود فاصله گرفت.

در برخی روایت های غیرمستند آمده است که محل تولد حضرت عیسی جایی نزدیک کوفه است و در برخی روایت های دیگر مکانی نزدیک بغداد. اما با این حال حضرت عیسی در میان ما مسلمانان نیز به عیسی ناصری معروف است.

آنچه که در متولد شدن حضرت عیسی میان مسلمانان و مسیحیان محل اختلاف است شکل روایت از آبستن شدن حضرت مریم است. در قرآن آمده است که فرشته ای از سوی خداوند برای آبستن شدن ایشان به زمین آمد اما مسیحیان معتقدند که عیسی روح خدا و پسر اوست. از این رو مسلمانان تثلیث (پدر، پسر، روح القدس) را به دلیل شرک در یگانگی خداوند رد می کنند. در آیه های ۲۵ تا ۳۷ سوره مریم به یگانگی خدا و رد این مسئله که پدر عیسی مسیح است اشاره شده: «خدا را سزاوار نیست که هیچ فرزندی برای خود برگیرد؛ او منزّه است؛ چون پدید آمدن چیزی را اراده کند، فقط به آن می گوید: باش، پس بی درنگ موجود می شود. عیسی گفت: بی تردید خدای یکتا، پروردگار من و شماسست؛ پس او را بپرستید که این راهی راست است. ولی گروه هایی از میان آنان درباره عیسی اختلاف کردند، پس وای بر کسانی که با افراط در شأن عیسی کافر شدند از حضور در روزی بزرگ!

روایت های مختلف درباره تاریخ میلاد حضرت مسیح

با وجود اینکه تاریخ رسمی میلاد حضرت مسیح در تقویم میلادی ۲۵ دسامبر است اما تاریخ دقیق میلاد ایشان روشن نیست. در سده دوم میلادی ششم ژانویه را روز تولد مسیح می دانستند، اما در سده چهارم، کلیسای کاتولیک رم، این تاریخ را ۲۵ دسامبر و غسل تعمید آن حضرت را ششم ژانویه اعلام کرد.

تا سال ۹۷۳ میلادی، کلیساهای مسیحیان در بین النهرین و قسطنطنیه مراسم روز تولد حضرت عیسی مسیح را ششم ژانویه برگزار می کردند.

«گریگور نازیانتس» پس از انتخاب شدن به مقام اسقفی، تاریخ تولد آن حضرت را ۲۵ دسامبر اعلام کرد. پس از کناره گیری این اسقف، این تاریخ بار دیگر به ششم ژانویه بازگشت و سرانجام در سال ۱۵۴ میلادی در کنگره «کالگدون» میلاد حضرت مسیح را ۲۵ دسامبر و روز غسل تعمید ایشان را ششم ژانویه اعلام کردند. از آن پس بیشتر مسیحیان جهان این مناسبت را ۲۵ دسامبر جشن می گیرند اما ارمنیان ایرانی و حتی مسیحیان عراقی روز ششم ژانویه را روز تولد آن حضرت می دانند و جشن میلاد را در این روز برگزار می کنند.